

Kupujte VOJNE BONDE!
Najstarejši slovenski dnevnik v Ohio
Oglasi v tem listu so uspešni

ENAKOPRAVNOST

EQUALITY

NEODVIŠEN DNEVNIK ZA SLOVENSKE DELAVCE V AMERIKI

Kupujte VOJNE BONDE!
The Oldest Slovene Daily in Ohio
Best Advertising Medium

VOL. XXVII.—LETO XXVII.

CLEVELAND, OHIO, THURSDAY (ČETRTEK), SEPTEMBER 7, 1944

ŠTEVILKA (NUMBER) 208

RDEČA VOJSKA V JUGOSLAVIJI

MADŽARSKA V VOJNI PROTI ROMUNIJ

Madžarska vlada pravi, da so romunske čete vdrle v Sedmograško

LONDON, 6. septembra. — Ogrska je danes naznanila, da je pričela s sovražnostmi proti Romuniji in da je ogrska armada dobila povelje, da brani sedmograško mejo, na kateri stoje čete Rdeče vojske, ki jo podpirajo Romuni.

Naznanilo, ki jo je objavila nemška uradna novinarska agencija v obliki poročila iz Budimpešte predstavlja nov razvoj v kaotičnem balkanskem položaju.

Akcija madžarske vlade znači, da se hoče boriti za Sedmograško, katero je morala Romunija odstopiti Madžarom na Hitlerjevo zahtevo, in da so Madžari navzlic brezupnemu položaju nacijev in grožnje, ki jo predstavlja Rdeča armada, odločeni ostati v vojni na strani Nemčije.

V formalnem naznanilu madžarske vlade, da so izbruhili boji, je rečeno, da so romunske čete vdrle v ozemlje, ki ga je Romunija odstopila na zahtevo Nemčije, in citirana je proklamacija kralja Mihala, da hoče dobiti izgubljeni teritorij nazaj.

Kratke vesti

VLADA PREVZELA 15 NADALJNIH RUĐNIKOV

WASHINGTON, 6. septembra. — Na ukaz predsednika Roosevelta je vlada danes prevzela nadaljnjih 15 rudnikov mehkega premoga, da se ne ustavi produkcija v rovinah, kjer stavlja nadzorovalni delavci število premogovnikov pod vladno upravo je s tem naraslo na 33.

UNJA PRETI Z RAZSIRJENJEM STAVKE

CLEVELAND, O., 6. septembra. — Predsednik unije MESA Matthew Smith je danes izjavil, da ako pogajanja z ozirom na spor z Graphite Bronze Co. ne zajamčijo, da bo delavec, ki je bil odslovljen, zopet uposlen, bo unija oklicala stavko za vseh 65.000 svojih članov v Clevelandu, Toledo in Detroitu.

Nov grob MICHAEL VRANICH

V Charity bolnišnici je snoč ob 7. uri umrl Michael Vranich, 8910 Cannon Ave., star 61 let, rodom Hrvat. Tukaj je bival nad 40 let in je bil član društva Zrinski Frankopan št. 403 H. B. Z. Poleg žaluječe soproge Anja, rojena Crnković, zapuščala hčer Catherine, sinove: Matthew, S 2/c Louis, S 2/c George in William ter vnuke. Pogreb se bo vršil v soboto ob 10. uri zjutraj iz Louis L. Ferfolia pogrebnega zavoda, 9116 Union Ave., v cerkev sv. Imena in nato na Calvary pokopališče.

BOLGARIJA V VOJNI Z NACIJSKO NEMČIJO

ANKARA, 6. septembra. — Tukaj se poroča, da je Bolgarija sporočila Veliki Britaniji, Sovjetski uniji in Zedinjenim državam, da je napovedala vojno Nemčiji.

STOCKHOLM, 6. septembra. — Telefonirana poročila iz Helsinkija javljajo, da je nočjo odpotovala v Moskvo finska mirovna delegacija, kateri načeljuje premier Antti Hackzell. Delegacija se je podala na pot 12 ur potem, ko je finski predsednik baron gen. Carl Gustav Mannerheim naznanil njeno osebje.

Nemški diplomatje v finski prestolnici se pripravljajo, da odidejo domov skozi Stockholm.

Indianapolis, Ind. — Dne 29. avgusta je tukaj za srčno hibo umrl Anton Urbančič, doma od St. Petra na Krasu. Zapuščala žena, tri sinove (pri vojakih), eno hčer, dva brata in sestro, vsi v Indianopolisu, v starem kraju pa dva brata.

Gen. Patton obnovil borbo ob reki Moselle

Teden dni trajajoči oddih za Nemce končan; tanki prve armade stoje pred vrati mesta Liege

LONDON, četrtek, 7. septembra. — Tretja ameriška armada, kateri poveljuje gen. George S. Patton, je danes obnovila z bojem proti Nemcem v dolini reke Moselle v severovzhodni Franciji, potem ko je prejela vojne potrebščine, ki so ji vsled njenega bliskovitega prodiranja pošle.

Nemci na dotičnem sektorju so imeli vsled tega teden dni oddih in so v tem času imeli priliko ojačati svoje obrambe na Siegfried liniji. Kot kažejo vsa znamenja, so naciji sedaj prvič izza zavezniškega predrtja njihove linije v Normandiji zopet sposobni nuditi odpor. Imeli so namreč priliko svoje sile regrupirati in reorganizirati.

NEURADNA POROČILA O VDRITU V NEMČIJO SO BILA PREURANJENA

Kot razvidno iz poročil, ki prihajajo sedaj s fronte v severni Franciji, so bila neuradna poročila o padcu mesta Metz in vdrtju ameriških sil v Nemčijo in zavzetju Saarbrückena in Aachena preuranjena.

Zadnja poročila poročajo o ljuti borbi, ki se vrši v dolini reke Moselle. Ameriške mehanizirane kolone so po zdobitvi ljutega nemškega odpora prodrle v bližino Metzja, ki predstavlja ključ nemške obrambne linije na francoski strani, in pravijo, da so Amerikanci štiri milje od omenjenega mesta.

NA SEVERNEM KONCU FRONTE SO AMERIKANCI PRODRLI V BLIŽINO LIEGE

Toda na severnem koncu fronte so tanki prve ameriške armade včeraj prekorčili reko Meuse in se sedaj nahajajo v bližini belgijskega mesta Liege. Ofenziva prve armade se razvija na 25 milj široki fronti iz treh mostišč preko reke Meuse v bližini mesta Namur.

Korespondent Don Whitehead, ki se nahaja s prvo armado, poroča, da so Amerikanci začeli pravo bitko za Nemčijo, in da infanterija in oklopne sile pritiskajo z neodoljivo silo proti nemškemu rajhu, in da ne bo dolgo, ko bo nemška zemlja v območju zavezniške težke artilerije.

Izčrpki iz govora senatorja Trumana ob priliki sprejetja podpredsedniške nominacije demokratske stranke

Rooseveltov rekord

V pogledu največjega vprašanja, obrambe dežele, je bil predsednik Roosevelt daleč pred svojim časom, kakor je bil daleč pred svojim časom, ko se je boril za odpravo pomanjkanja, ter za uvedbo zaščitnih zakonov za delavstvo, socialno zavarovalnino, javnih del za olajšanje brezposelnosti, ter odpravo farmarjem, kot tudi za zaščitne odredbe v svrhu preprečitve ponovnega finančnega poloma, kateremu je sledila finančna in gospodarska kriza.

Spominjamo se njegovih bojov z opozicijo, ki vemo odkod je izvirala. Njegovi nasprotniki so vedno isti. Ali si upajo izjaviti katerega od teh velikih Rooseveltovih programov, ki jih nameravajo uničiti? Slednji od predsednikovih programov se je obnesel in njegovi nasprotniki si ne upajo na dan z direktnimi

napadi na kateregakoli od teh programov.

Vprašajte se, če bi mogli z upati nadaljni razvoj teh programov socialne reforme onim, ki sami niso posedovali zmognosti, da jih razvijejo in niso imeli niti dovolj dalekovidnosti, da bi podprli te nepotrebne uvedbe.

Vprašajte se dalje, ali bi hoteli prepustiti mirovna pogajanja v roke onim, ki niso seznanjeni s svetovnimi zadevami.

Dobrobit naše dežele in njene bodočnosti, kot tudi svetovni mir zavisi od vaše odločitve 7. novembra.

Nikakor ne morete riskirati spremembe. Izbrati si morate večje in izkušeno vodstvo — ponovno bi morali izvoliti Franklin D. Roosevelta, predsednika Združenih držav.

Gradnja miru

Vojna nas je naučila, da najsi nam je prav ali ne, se nikakor ne moremo obdati z zidom izolacije, kajti sam obstoj naših Zedinjenih držav zavisi od vzpostavljenja in vzdržanja stalnega miru po vsem svetu . . .

Administracija Franklin D. Roosevelta je pripravila temeljni mirni program, ki je, nazivlje ostremu kritičizmu, ter strašnim svarilom od strani izolacionistov ter njihovega tiska, predlagal vzpostavitev lend-lease posojil.

Tak, pravičen mir, zgrajen na trdni podlagi, je bil v načrtu že pred mnogimi meseci, ko sta se sešla sredi Atlantika dva moža, ki sta sestavila izjavo, ki je bila v bistvu podlaga za mir in katera je bila citirana in je služila kot vodilna ideja obojim, demokratom in republikancem. (Nadaljevanje na 2. strani)

VESTI IZ ŽIVLJENJA AMERISKIH SLOVENCEV

Cliff Mine, Pa. — Dne 22. avgusta se je v rovu težko ponesrečil Matevž Ušeničnik. Ob steno ga je pritisnil janski voziček. V kritičnem položaju se nahaja v bolnišnici Mercy v Pittsburghu.

Luzerne, Pa. — Tukaj je umrla 6. avgusta Polona Kodra, stara 55 let, doma iz Zgornjega Tuhinja pri Kamniku, podomače Mazele Polona. Zapuščala moža, tri hčere in tri sinove, od katerih sta dva v vojni, eden v Franciji, drugi v Italiji; dve hčeri, obe poročeni, živita v Clevelandu, namreč Mary Zakrajšek in Anna Arankar. Zapuščala tudi štiri vnukinje in vnuka.

Lincoln, Ill. — Družina Josepha Koznarja je bila obveščena od vojnega departmenta, da je bil njihov sin Joseph 10. avgusta težko ranjen v Franciji. Preko morja je bil poslan pred dvema letoma. Bil je v bitki v Afriki, potem v Siciliji in Italiji in sedaj na Francoskem.

Japonski premier izraža strah, da se bliža invazija

Kot razvidno iz japonske radijske oddaje, je premier gen. Kuniaki Koiso včeraj imel govor v parlamentu, v katerem je svaril japonski narod, da je vojna stopila v odločilni štadij, in da obstoji resna možnost, da bodo Amerikanci vprizorili invazijo Japonske.

Japonski premier je odprto priznal, da je prišel čas, ko mora Japonska prenehati z ofenzivnimi operacijami in organizirati vse svoje sile za obrambo.

“Japonska se nahaja v prečnem položaju,” je rekel Koiso, “od katerega utegne odviseti dvig ali padec našega imperija.”

450.000 galonov gazolina zgorelo

Včeraj popoldne je nastal v skladišču Standard Oil Co. na Broadway ob reki Cuyahoga, nedaleč od sredine mesta, požar, ki je v teku štirih ur, dokler niso ognjegasci plamenov dobili pod kontrolo, uničil 450.000 galonov gasolina. Za ustavljenje požara se je moralo rabiti posebne kemikalije, ki so žgale električne drogove 50 čevljev od pozorišča.

Prvotno se je sodilo, da bo škoda znašala \$100.000, ampak ko se je ogenj pogasil, se je po ogledu pogorišča ugotovilo, da ne bo znašala več kot okrog \$50.000.

Vesti z bojišč

Umrl - ranjeni - ujeti

Kakor smo včeraj poročali, je v Franciji dne 14. avgusta padel Pvt. William J. Kranz, star 27 let, čigar žena Julia stanuje na 19210 Muskoka Ave. Njegovi starši Mr. in Mrs. Victor Kranz bivajo na 19006 Mohawk Ave.

Pvt. Kranz je služil pri oklopni diviziji. Pohajal je v Colliwood High School in pred odhodom k vojakom je delal pri Breckenridge Machine Co. V armadi je bil leto dni, preko morja pa je bil poslan preteklega februarja.

Poleg staršev in žene zapuščala dve leti starega sinčka Williama, brata Victorja in dve sestri, Mrs. Jennie Kosmerl in Mrs. Rose Drenik. V soboto ob 8:30 uri zjutraj se bo vršila zanj v cerkvi sv. Kristine zadušnica.

RUSI SE POSLUŽUJEJO PADALNIH ČET; TURNU SEVERIN OB DONAVI SE NAHAJA V SOVJETSKIH ROKAH

LONDON, četrtek, 7. septembra. — Danes zgodaj zjutraj je radijska oddaja marsala Tita, poveljnika Jugoslovanske osvobodilne vojske, naznanila, da je Rdeča vojska vdrila preko Donave v Jugoslavijo, medtem ko je sovjetski polnočni komunistični zavzetje Turnu Severina na romunski strani reke Donave.

Donava je pri Turnu Severinu tri četrtine milje široka. Iz brzojavke, katero je poslal iz Moskve Eddy Gilmore, korespondent “Associated Pressa,” se more sklepati, da so Rusi prekorčili Donavo v zraku. Njegovo poročilo namreč pravi:

“Rdeča vojska uporablja v svojem bliskovitem prodiranju proti zapadu velike grupe padalne pehote, in kakor vse izgleda, bo kmalu spojila svoje sile s četami marsala Tita.”

RUSI SO SAMO 100 MILJ OD BELGRADA, PRAVI URADNO POROČILO IZ MOSKVE

Omenjeni korespondent je v svojem poročilu ugotovil, da okupacija Turnu Severina od strani Rdeče vojske pomeni, da so Rusi samo 100 milj od jugoslovanske prestolice Belgrada, in malo več kot 140 milj od madžarske meje, potem pa je pristavil:

“Ampak do časa, ko bo to poročilo v tisku, bodo Rusi z ozirom na naglico njihovega prodiranja, brez dvoma že mnogo bliže tako Belgradu kot tudi madžarski meji.”

RUSI OBNOVILI OFENZIVO PROTI VZHODNI PRUSIJI; SO ZAVZELI TRDNJAVO OSTROLENKO

Skupno s svojim silnim prodiranjem skozi Romunijo, kjer so v teku enega dneva napredovali 50 milj daleč proti zapadu, so Rusi včeraj izvojevali tudi pomembno zmago na Poljskem, kjer se je ofenziva proti Vzhodni Prusiji obnovila. Rdeča vojska je po ljutem boju zlomila močne nemške obrambe severno od Varšave in zavzela trdnjavo Ostrolenko.

S to operacijo so Rusi raztegnili obkoljevalno operacijo proti Varšavi in ustvarili povečano grožnjo za Vzhodno Prusijo, ki je na tem sektorju oddaljena 26 milj.

VDRTJE V JUGOSLAVIJO JE ODSEKALO BOLGARIJO; NACIJI NA BALKANU STRTI

Z vdrtjem v Jugoslavijo je bila Bolgarija, ki vpričo ruske vojne deklaracije v torek zvečer moleduje za premirje, izolirana, in zadnji up, ki ga je utegnila imeti Nemčija, da se bo mogla na Balkanu zoperstavljati ruski sili, je s tem splaval po vodi.

Rusom in Jugoslovanom se odpira pot v madžarsko ravnino za boj proti zadnjemu nacijskemu satelitu v južnovzhodni Evropi. Vdrtje ruske vojske v Jugoslavijo pomeni, da se Rdeči vojski ne bo treba boriti preko Karpatom kajti sedaj so v stanu začeti ofenzivno proti Budimpešti preko ravne zemlje iz Jugoslavije.

Iz Berlina se poroča, da so Rusi tekom dneva tudi vdrli v Bolgarijo, ampak Moskva o tem ni objavila nobenega poročila.

GOV. DEWEY SE JE ZAHVALIL HULLU

WASHINGTON, 6. septembra. — Gov. Thomas Dewey, republikanski predsedniški kandidat, je danes poslal državnemu tajniku Hullu pismo, v katerem

se mu je zahvalil, ker je sprejel njegovega zastopnika Fosterja Dullesa in mu pojasnil zunanje politično stališče Zed. držav. Rekel je, da se s tem odpira pot za sodelovanje, ki ustvari podlago za siguren mir.

UREDNIŠKA STRAN "ENAKOPRAVNOSTI"

"ENAKOPRAVNOST"

Owned and Published by
THE AMERICAN JUGOSLAV PRINTING AND PUBLISHING CO.
 6231 ST. CLAIR AVENUE — HENDERSON 5311-12
 Issued Every Day Except Sundays and Holidays
SUBSCRIPTION RATES (CENE NAROCNINI)

By Carrier in Cleveland and by Mail Out of Town:
 (Po raznašalcu v Clevelandu in po pošti izven mesta):
 For One Year — (Za celo leto) \$6.50
 For Half Year — (Za pol leta) 3.50
 For 3 Months — (Za 3 mesece) 2.00

By Mail in Cleveland, Canada and Mexico:
 (Po pošti v Clevelandu, Kanadi in Mehiki):
 For One Year — (Za celo leto) \$7.50
 For Half Year — (Za pol leta) 4.00
 For 3 Months — (Za 3 mesece) 2.25

For Europe, South America and Other Foreign Countries:
 (Za Evropo, Južno Ameriko in druge inozemske države):
 For One Year — (Za celo leto) \$8.00
 For Half Year — (Za pol leta) 4.50

Entered as Second Class Matter April 26th, 1916 at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of Congress of March 3rd, 1879.

104

BOLGARIJA SPADA V OKVIR JUŽNOSLOVANSKE FEDERACIJE

Vojni dogodki se razvijajo s tako naglico, da je naslednji članek, ki smo ga prejeli iz urada Združenega odbora JSA, že delno zastarel. V njem so podana notranja trenja v Bolgariji, predno je odločena akcija Sovjetske unije prekrizala načrte bolgarskih kvizlingov, ki so skušali pod krinko lažne neutralnosti nadalje rabiti Bolgarijo kot sredstvo za podporo svojih gospodarjev v Berlinu.

I.

Predsednik bolgarske vlade Ivan Bragjanov je 17. avgusta pred izredno sejo Sobraanja (bolgarskega parlamenta) izjavil, da je vlada sklenila "odstraniti vse zapreke, ki so na poti bolgarskemu narodu v njegovih težnjah k svobodi. Večina bolgarskega naroda," je nadaljeval Bragjanov, "ni nikdar želela, da se meša v vojno med velikimi silami. Vlada naznanja, da bo to željo v vsem upoštevala."

Prepričani, da je Nemčija poražena, so bolgarski oblastniki naenkrat začeli kazati veliko ljubezen do svojega ljudstva. Ali ta nova ljubezen je samo izraz njihovih obupnih poizkusov, da bi se rešili z osovinske ladje, ko tone in s tem ponovijo precedent iz leta 1918, ko je umik Bolgarske iz vojne usodno oslabil južni bok Centralnih sil in pospešil njih kapitulacijo. Prestiž Nemčije v Sofiji stalno peša radi nacističnih porazov na vzhodu, zapadu in jugu ter upora Hitlerjevih generalov in končno radi turškega odloka, da pretrga diplomatske vezi z Reichom. Danes celo najgorečnejši pristaš Nemčije sprevidi, da je vojna izgubljena in njegova zadnja nada, da bi zadržal svojo oblast, je hitra sklenitev separatnega miru.

Protinarodni oblastniki Bolgarije so še pred italijansko kapitulacijo začeli iskati izhoda iz svoje zapletene situacije. Takrat so se poizkušali zadržati ves plen, katerega so dobili s pomočjo svoje zveze s Hitlerjem. Razumljivo je, da so zavezniki te pogoje odbili. Danes je bolgarska vlada pripravljena biti skromnejša v svojih zahtevah in bila bi zadovoljna s predvojno mejo Bolgarske in Južno Dobrudžo, katero ji je Romunija odstopila leta 1940, a katero sta priznala Rusija in Anglija.

Tragedija Bolgarske, katera jo je pripeljala do današnjega težkega položaja, je v tem, da v teku zadnjih dveh desetletij njeno ljudstvo ni imelo besede v formuliranju državne politike. Zadnja vlada, ki je imela široko ljudsko podporo, je bila vlada bivšega kmetijskega vodje Stamboliškega. Ta veliki apostol južno-slovanske enotnosti je bil leta 1923 odvržen in ubit po kliki pro-fašističnih častnikov, prodanih intelektualcev in macedonskih teroristov, ki so zastopali pokvarjeno buržuazijo in dinastijo. Bolgarski narod se je spontano dvignil proti tem uzurpatorjem, toda njegov upor je bil zadušen v potokih krvi. Umor 30.000 najboljših sinov Bolgarije je oslabil življenjske energije dežele in znatno vplival na njeno nadaljnjo katastrofalno smer. Vendar, niti teror niti demagogija nista bila zmogljiva iztrebiti demokratičnih teženj bolgarskega ljudstva. Vladajoča oligarhija ni nikoli dosegla resničnega temelja med ljudstvom in njen položaj je ostal nestalen.

Prepad med bolgarskimi vladarji in ljudstvom je bil spretno izkoriščen po Goebbelsu, katerega znana propaganda "rdečega strašila" je posebno vplivala na oblastnike. Oni so namreč smatrali zemljepisno bližino Sovjetske Rusije kot stalno grožnjo. Z druge strani pa so resnična čustva navadnega Bolgarja do Rusije dobro znani; njegove simpatije so vkoreninjene v plemenski in jezični sličnosti in na čutu hvalečnosti do velikega slovanskega brata, ki je leta 1878 osvobodil Bolgarijo od stoletnega turškega jarma. Caristična Rusija je bila dolgo smatrana za zaščitnico Bolgarije, a velike socialne izpremembe, ki so sledile revoluciji leta 1917, so še bolj poglobile simpatije osiromašenega in izkoriščenega bolgarskega ljudstva do Rusije. Vsi poizkusi bolgarskih ob-

lastnikov, da postavijo umetne pregrade med bolgarskim ljudstvom in Rusijo so propadli, a ko je avgusta 1940 moskovski nogometni klub obiskal Sofijo, so spontane manifestacije množic osupnile tuje opazovalce.

V novembru 1940 je sovjetska vlada predlagala Bolgariji pakt medsebojne zaščite, katerega je prebivalstvo navdušeno pozdravilo in za katerega se je celo izreklo 140 do 150 poslancev v nedemokratsko izvoljenem parlamentu. Ali vladajoča klika ni sprejela sovjetskega predloga, ampak je, dosledna svojemu pro-nacističnemu pravcu do logičnega konca, navezala v marcu 1940 Bolgarijo na osišče. Ona je računala na pomoč Hitlerjevih bajonetov, da podpre njen majavi položaj, da drži narod podjarmljen in istočasno realizira šovinistični sen o Veliki Bolgariji.

Ampak navzlic stalnemu nemškemu pritisku, si kralj Boris in njegovi dvorjani niso upali pretrgati odnošajev z Rusijo, ker so se bali posledic takega početja. Položaj Bolgarije kot osiščnega satelita je torej zares ne-navaden. Ona se ni borila na nobeni večji fronti, ampak je svojo aktivnost omejila na vlogo žandarjev na Balkanu, dokler so njene črnomorske luke služile Nemcem za baze proti Rusiji. Po besedah maršala Tita, se Bolgari v svojih spopadih z Narodno osvobodilno vojsko Jugoslavije niso borili z nobenim navdušenjem.

UREDNIKOVA POŠTA

Vsem prizadetim

Detroit, Mich. — Prva redna konvencija SANSa je za nami. V kratkem času, ki je bil na razpolago, se je razčistilo marsikaj, rešilo kočljiva vprašanja in dalo smernice bodočemu delovanju. V občem je bil potek zasedanja prav povoljen. Mala nesoglasja se je hitro izravnalo. Delegacija se je razšla prepričana in zadovoljna, da je SANS v kratki dobi svojega obstanka, izvršil ogromno delo, ki ga pa še sedaj ne znamo pravilno ceniti. Škoda le, da ni imel nominacijski odbor dovolj uvidnosti, da bi izvršil svojo, sicer težko nalogo, nominacijo kandidatov tako, da bi se dalo priznanje onim, ki so ga res zaslužili.

Če si ni bil na jasnem o resničnem položaju krajevnega delovanja posameznih podružnic, bi moral iskati informacije pri podružničnih zastopnikih. Prevladati bi morala objektivnost, ne pa subjektivnost, enostavno rečeno, da se da priznanje le osebam, ki ga v istini zaslužijo.

Zalostno je dejstvo, da je zbornica ostala nema, čeravno je marsikdo izmed delegacije in izvrševalnega odbora dobro znal, da se dela krivica, pa le ni imel nihče toliko poguma, da bi se oglašil in poskušal popraviti zgrešeno na licu mesta. Znam, da vsi oni, ki ne delamo za čast, nagrado ali priznanje, bomo še v bodoče storili vse, kar bo v naši moči, čeprav se o beša našega požrtvovalnega dela na veliki zvon. Bodite prepričani, da bo naš narod sam spoznal, kdo je v istini delal in žrtvoval zanj. Grenko spoznanje, da ste bili prezreti, naj vam blaži zavest, da ste storili svojo narodno in človečansko dolžnost. Prej ali slej boste poplačani za svojo veliko požrtvovalnost in globoko bratsko ljubezen, morda na podoben način, kot sem bila jaz.

Jože Zelenc iz Waukegana, mi je po rojaku-delegatu Johnu Turku iz Chicaga, poslal nekoliko lepih posnetkov. Vrhnike, ki jo je naš veliki, nesmrtni Ivan Cankar tako ljubil in kjer sem preživela najlepša življenjska leta, detinsko in deklško dobo. Ker mi ni poznan njegov naslov, mu tem potom izrekam iskreno zahvalo, da je na tak lep način, izrekel svoje priznanje za moje delo v prid našim junaskim bratom in sestram v stari domovini.

Lia Menton, tajnica podružnic št. 1 SANS.

Kupujte vojne bonde in vojno-varovalne znamke, da bo čimprej poraženo osišče in vse, kar ono predstavlja!

Frank J. Lauschetov dan

Euclid, Ohio. — Vsak narod, kateri v sebi čuti narodni ponos in narodno zavest proslavlja može, ki so se dvignili iz navadnega zemljana do visokega mesta. Kakor imamo v duhu izredno bogate duševne in prosvetne delavce, tako je iz naše sredine zrastel iz mladeniča v odločnega moža rojak, katerega slava in modrost slovi širom ameriške unije.

Ob mraku, ko posedamo na verandah lastnih domov, trudni in izdelani od trdega dela in neznozne vročine, kako nam je gorko in prijazno pri srcu, ko se spomnimo "v tem mestu nam gospodari sin naše krvi". S smehljajem na ustih ugotovljamo "in letos kandidira za guvernerja državi, ki šteje 7.000.000 ljudi med tem, ko nas je vseh Slovencev v ti državi komaj 1 odstotek skupnega prebivalstva".

Ali ni to nekaj izrednega, nekaj, kar se pojavi v tujni močede vsakih tisoč let, da iz takega malega naroda se rodi sin, kateremu so prirojene izredne lastnosti, da se potom lastnih ambicij dvigne na njivo najvišjega administrativnega uradnika v državi?

K temu podvigu pa je potrebno jekleno potrpljenje, izredno razsodnost, čisto in plemenito srce. S tem blagrom je naš diči rojak Frank J. Lausche obilno obdarovan.

Zgoraj smo navedli, kako pomozni, kako veliki se med maso 7.000.000 počutimo, toda nismo pa pri tem pomislili, koliko smo pripravljeni prispevati, da se naša iskrena želja tudi uresniči. Vprašajmo se ali bomo dejansko pokazali, da trdno stojimo za našim narodnim sinom, ki kandidira v državi v najvišji urad — in če nam je to res pri srcu potem moramo biti v nedeljo, 10. septembra vsi navzoči, ko je v imenu Slovencev o-tvoril guvernersko kampanjo na prostem v vrtu Slovenskega društvenega doma, na Recher Ave. v Euclid, Ohio. Komur je pri srcu, da bo Frank J. Lausche guverner države Ohio, bo GOTOVO NAVZOC.

Euclid Roosevelt-Lausche kampanjski odbor.

Mladiči se učijo dela na železnici

Vsled pomanjkanja delavstva, se je pričelo uvajati 16. in 17. letne fante v delo na železnici. Uvedlo se je nov sistem za učenje, ki traja samo 19 dni, in mladeniču je vse znano, kar mora vedeti, da postane dober "switchman," kurjač, "brakeman" ali "flagman." Polovica dneva fantje pohajajo na pouk, polovico dneva pa delajo.

IZČRPKI IZ GOVORA SENATORJA TRUMANA

(Nadaljevanje s 1. strani)

odkar je bila sprejeta oziroma dana v javnost.

Tak mir je bil bistveno v delu v Casablanci, v Moskvi, v Quebecu, Kairu in Teheranu. Gradilo se ga je pretekli teden v naši lastni prestolnici... in gradilo se ga bo še na mnogih drugih krajih in sestankih. Gradnja takega miru je proces, ki se vedno nadaljuje, ki je že leta v teku gradnje in bo vzelo še leta preden bo končno dograjeno. V našem prizadevanju, da zgradimo tak mir, smo takorekoč že sredi toka.

Potreba odločnosti

Konec vojne pride lahko nenadoma, nepričakovano hitro. In v tem slučaju bo treba hitrih odločitev z oziroma na bodočnost. Te odločitve bodo določale usodo bodočih generacij in ako bodo imeli pri tem bese-dno možje, ki imajo za seboj dolgo leta izkušenj in prilik spoznavanja narodnih in mednarodnih problemov, potem smo lahko prepričani, da bodoče generacije ne bodo prisiljene v zapetno prelihanje krvi, da popravijo napake zagrešene po nas...

Precej časa vzame preden se človek dobro orijentira in spozna v novem delu ali poklicu. In to je posebno res v odgovornem poslu predsednika Zedinjenih držav. Služba predsednika Zed. držav je najtežja

in najbolj komplicirana služba na svetu. Celu v dobi miru se navadno sodi, da vzame novemu predsedniku celo leto dni preden je dobro razgledan in privajen dolžnostim predsedniške službe.

Nikakor ne moremo pričakovati, da bo katerikoli mož, brez potrebne narodne in mednarodne neobrazbe potom temeljitih tozadevnih izkušenj, kar čez noč pojml vse probleme v teh področjih, ter jih obravnal kot voditelji, ki so vodili in vodijo usodo naših hrabrih zaveznikov.

Ko bo prišel čas odločitve, ne bo prilike in časa za učenje, kajti vsaka napaka, vsak napačen korak bo usoden; ne bo ga moč popravljati. Naš predsednik Roosevelt je delal s temi zavezniki voditelji skozi leta, ki so bila težka in polna trpkih preizkušenj. On se z njimi razgovarja v njihovem jeziku — jeziku narodov. On pozna vzroke, ki vodijo njihove stopinje in narekujejo njihovim odločitvam. In kakor on spoštuje njihove nazore in mnenje, tako tudi oni rešpektirajo njega in njegove nazore in mnenja.

Še nikdar v naši zgodovini ni predsednik Zedinjenih držav posedeval tako temeljitega poznavanja zunanjih voditeljev in njihovih problemov. In še noben predsednik si ni pridobil med njimi tako globokega spoštovanja in zaupanja.

Rojstvo Slov. društvenega doma

(Nadaljevanje)

JAKA: (stopi) Dober dan. URSKA: No, Jaka. Kaj si pa tako potr, ali ga imaš še od snočnje seje pod kapo? Oh za božjo voljo, pogled kakšne čevlje imaš, vsi so blatni. Povem ti, da kar boš tukaj blata izgubil, ga boš tudi sam počistil. Ali jo vidiš, metlo tam v kotu?

JAKA: Oho! Zakaj ste pa danes tako jezna? Ali se je kaj pripetilo? Po navadi ste bila prijazna in ljubezniva, danes ste pa huda kot sam vrag. URSKA: Prijazna in ljubezniva. Kakopak! Vi dedci me bodete že zmešali. Znorela bom!

MIHA: (sam zase) Saj že nori URSKA: (nadaljuje) V sobo tah obdržavate seje, v nedeljo imam pa polno blata v hiši. Pri nas je vse narobe, namesto da bi bila v nedeljo vesela in počivala, se moram pa jeziti in čistiti blato za vami. In nazadnje mi bodete še vse vino popili. Ko bom v otroški postelji, bom pa kamnico pila. Sram naj vas bo, sosedi Jaka!

JAKA: No, le potolažite se Urška, se bomo že na kakšen način oskodovali. Ampak jaz sem vas imel za bolj razumno in uljudno, sedaj pa vidim, da niste nič boljša, kot moja babica.

URSKA: Ha, jaz sem vedela, da se bo tudi vaša žena spametovala in da ne bo več prenašala tiste pasje ponižnosti. Prav ima. Vi moški nas imate samo za to, da nas trpinčite in da vam rodimo otroke, namesto da bi nas ljubil in spoštovali. Ampak o! danes naprej vam ne bomo več molčale. Zapomnite si, da je ženska božji dar!

JAKA: Hm, jaz bi rekel, da je huda ženska — hudičev dar. (trkanje na vrata)

URSKA: Le notri! NEŽKA: (vstopi) Dober dan, sosedeje! (zagleda svojega moža Jaka) Oho, Kaj pa ti tukaj delaš? Ali ga imaš še od sinoči polno butico? Le glej, da se mi hitro pobereš domov, da boš iz kleti v o d o pumpal. Kaj misliš, da jo bom jaz, in ti boš pa lenaril in po

sejah hodil. Figo, da veš (mu pomoli figo pod nos) Marš ven!

URSKA: Prav imate! Pogledajte vražjega dedca k a k o mi s sobo ponesnažil, še sedaj imi polno blata na čevljih.

NEŽKA: Od sedaj naprej boš imel doma dovolj dela in ti boš več okoli lazil in si izmisli ljeval kako bi se novo družvo ustanovilo, me žene hi pa za vami snažile. Sedaj se vse te neumnosti nehajo. Zapomni si to! Telediva trapasti.

URSKA: Prav imate, sosedi. Zaštrajkale bomo, če se dedu ne poboljšajo; zaštrajkale tudi na zakonski postelji. Jaz sem našemu že povedala, kar mu gre.

NEŽKA: Tako je. Živijo štrajp! MIHA: Vražje babe. (proti lekatu) Sedaj se gre pa zares.

URSKA: Zares, zares! In vam bomo tudi takoj dokazale. (gre v kuhinjo in se vrne s krtačo, mapo in vodni Pado, sedaj bodeta pa ribah pot. Ti Miha vzemi mapo in vi sosedi pa krtačo. In ko se medve vrneva mora biti ves poribano. Sedaj pa na delo — lenuha!

NEŽKA: In zapomnita si: ne bene seje več v naših hišah! (Urški) Pojdiva! (odideta samozavestno).

(Miha in Jaka držita presenečena mapo in krtačo v rokah in se spogledujeta, nato jih pa vržeta z jezo v kot).

MIHA: No, kaj praviš nato, Jaka?

JAKA: Pravim, da se nahajava v kaši in da bo treba nekaj ukreniti. Če se ženske organizirajo, nam bo slaba predla. MIHA: Mislim, da ne bo sile, če previdni moramo biti. Res je, da imajo ženske veliko vpliva v Ameriki, ampak tu d o m oški nismo na prežgani in hi priplavali v Ameriko.

JAKA: Štrajkale bodo. To je pa že od sile. Če zaštrajkajo na postelji, bomo že en čas prestali, ampak štrajk v kuhinji je pa druga stvar. Jaz že ne bom sam kahal in čuhal pral; sem preneroden za tako delo.

MIHA: (jezno) Tako me ima da bi kar nabunkal, to mogozi. Ona je vsega kriva. (resnignirano) Ampak potem me pa še zapri. Nak, zares ene babure pa ne maram in v zapor nad ričet.

JAKA: (veselo) Miha, jo že mam! Kaj če bi zgradili Slov. venski društveni dom, kjer bi imela društva svoje prostorne ne samo za seje ampak tudi oder za igre, koncerte, shod, čitalnico in tako naprej, potem bi se tudi naše ženske več ne jezile zaradi blata v vna. Kaj praviš nato, Miha?

MIHA: Dobra ideja, ampak kje bomo denar vzeli. Naša naša selbina je še majhna, društvene blagajne pa suhe kot krjavljeva koza. Ampak ker se naše ženske kujejo, bo grad treba poizkusiti na ta ali drug način. Ko bi se našo društvo zavednih rojakov, bi razpisali delnice in začetek bi bil tukaj.

JAKA: Prav imaš, Miha. O tem se bomo pogovorili na prihodnji skupni seji. Sedaj pa pojdiva k meni, da v vinom zaljeva to srčno misel. Živeli naš bodoči društveni dom!

(Dajte prihojnu)

WHERE THE FUEL GOES

FARMERS in the Corn Belt used over one billion gallons of gasoline and kerosene in their tractors last year.

Marta Ostenso

STRASTNI BEG

(Nadaljevanje)

Ko se je drevil z drugim konjem čez polje proti jugu, je zapazil, da je ogenj že zajel hosto in uničeval vse sproti pred seboj. Kakor blazen je podil konja. Samo tako bi mogel morda še kaj rešiti. Moral je torej poskusiti. Lan je moral rešiti. Svoj krasni, bogati lan z močnimi vlakenci, ki ga je bila polna njiva za njivo. . . .

Pustil je konja in plug na polju in stekel sam naprej. V gozdu so preskakovali ognjeni zublji z drevesa na drevo kakor čudnolike, zlate živali. Toda nikakor ni mogel preko močvirja. Pretaklo močvirje! Pa, saj je bila jesen tako skrajno suha. Morda bi pa barje vzdržalo tezo posameznega človeka. Ne, ne, bilo bi neumno poskušati preko. Barje že leta in leta ni bilo povsem suho. Vse poletje je bilo na njem polno mlakuž. Kaleb je hitel naprej in malo-ne medlel od utrujenosti. Moral je okoli močvare in izsušenega

jezerišča. Ovinek je bil dolg celo miljo, toda moral ga je napraviti. Lan je moral rešiti. Mogel bi jezdit, toda konj bi se mu plašil. Zdaj je že lahko videl požar, ne da bi se mu bilo treba obračati v ono smer. Plamen mu je že žarel v oči na posev.

Kaleb se je spotaknil na polju ob korenino in obležal. Nekaj časa ni mogel dobiti sapa. Bilo je, kakor da bi se zemlja igrala z njim. Pomagal si je z rokami in nogami in se zravnaval. Upiral je oči proti plamenečemu gozdu. Zdelo se mu je, da je preskočil požar kar pol milje, ko je ležal na tleh. Pobrabil je svetilko, ki je še gorela, in je tekkel naprej proti barju. Zgrabila ga je besna jeza na ogenj. Zdelo se mu je, da se mu roga duhovito kakor človek. Sklenil se mu je postaviti po robu z vso svojo lokavostjo. Zemlja pod njim je počnela in se pričela včajati kakor blazina. Drevil se je slepo naprej, zavedajoč se zgolj še, kje leži njegovo lanišče. Ogenj se je širil od trenotka do trenotka. Veter je besnel z nezmanjšano brzino. Zdajci se je pričelo zapletati srebrno trstje Kalebja okoli nog. Oviralo ga je pri teku. Prišel je privzdigovati noge, da bi pomandral ovire. Zdelo se mu je, da zemlja valovi kakor voda. Toda ni se brigal za to. Sklanjal se je nad svetilko in se drevil naprej, da so mu rame štrlele preko glave. Mahoma se mu je zezdalo, da ga je nekaj potegnilo za noge. Ni jih mogel oprostiti. Voda mu je brizgala v čevlje in mu oblizovala gležnje. Tačas je bil že tik gozda, tako da je živo čutil puhajočo vročino, toda voda okoli njegovih nog je bila mrzlejša od ledu. Sklanjal se je in pulil trstje, da bi si siloma oprostil noge. Toda moč zemlje je bila nepremagljiva. Spričo te so bile njegove roke kakor ročice slabotne lutke, mahajoče po zraku. Ponovno se je zravnaval in napel vse svoje sile. Toda zahrbtna zemeljske moči so ga vlekale globlje in globlje. Dvignil je svetilko, kar najvišje je mogel, in je dajal znamenja proti pristavi. Kričal je, toda veter je razpihal njegov glas, da se je razblinil v hrumenju gorečega gozda. Iztegoval je roke proti lanišču, kakor da bi prosil žlahtno rastlino milosti. Ogenj je že dosegel mesto, kjer se je bil zgrudil pred kratkim v črno blato. Obrnil se je v stran, da ga ne bi videl. Toda dobro je vedel, da ga bo moral zaradi svojega položaja gledati do konca . . . dokler ne zatise oči. Pri-pognil se je in pričel blazno puliti trstje, ki se je napolned s koreninami vred ločilo od zemlje in vzniknilo ko sluzava šara na površje. Padel je vznak in se ujel na roke, zagrabivši polne pesti mokre ruše. Poskušal se je dvigniti. Klobuk mu je odletel z glave in kakor se mu je telo zvijalo in krivilo, so mu vihrali v zraku sršasti kodri.

Brezvezne podobe so mu pri-

Collaborationist

A French girl, resident of Laval, France, who allegedly collaborated with the Nazis when they controlled the town, is paraded about the streets marked with a swastika, after the liberation of the village by American troops.

čele vstajati pred očmi . . . Pomizaval je, toda slike so se vendarle vračale. Videl je Thorvaldsona, veselečega se ob novici, kaj se je pripetilo njegovemu sovražniku. Fusija Aronsona, na čigar zemljišču umira, Amalijo . . . izpodletelo mu je, klavarno . . . Marka Jordana, ki ni njegov sin . . . pa sekiro, tičečo v trhem lesu na skednju . . .

Požar je divjal naprej. Le trenotek še, pa zajame lan . . . krasno, bogato posetev . . . le kratak trenotek še . . . Kaleb je zatislil oči. Bil je truden, pretuden, da bi se mogel še upirati. Svojo dušo je bil dal lanu . . . no, naj umre torej z njim vred . . . Še je mogel gledati bleščeče se, sivosrebrno polje, ki je padal preko njega žar ognja. Zemlja se mu je z ledenimi rokami krepko oklepala te-

Represents Dewey

John Foster Dulles, prominent New York lawyer, has been named by Gov. Thomas E. Dewey, Republican presidential nominee, to represent him in postwar plan talks.

lesa . . . toda saj je lan šel z njim.

Izpred vrat lesene hiše je poklicala Amalija Lindo.

"Glejte, njegova svetilka še stoji tamkajle tik pri tleh. Gospodična, ondi mora biti močvirje, ali ne?"

Linda je prišla k pragu in se ozrla za njenimi očmi na polje. Čutila je, kako žena drgeta po vsem telesu.

"Da," je zamrmrala.

TRIINDVAJSETO POGLAVJE

Iz Yellow Posta so prišli gasilci z Markom Jordanom. Ko so se lotili dela, da bi omejili požar na lanišče Kalebja Gara, je tekkel Mark proti pristavi.

Linda in Amalija sta mirno čakali doma. Ko sta sprevideli, da ni nevarnosti in se ogenj ne obrača proti zapadu, sta ostali v hiši. Pokramljal je malo z njima in jima zagotovil, da sta lahko brez skrbi, češ da bodo gasilci kmalu zatrli požar.

Linda je stopila za Markom iz hiše.

"Mark, bojim se, da se ni Kalebju kaj hudega pripetilo," je zašepetala. "Glej, njegova svetilka je tamkajle in se že dolgo ni premaknila."

Mark je pogledal preko teme ne poljane. "Vidim. Toda morda je le vse v redu. Zdaj pa pojdem pomagat gasilec, poiščem ga, če mi bo mogoče," je odvrnil in odhitel s pristave.

Na severni strani se je tudi že širil požar, dasi ne tako naglo, preko strnišča in je grozil stogom in gospodarskim poslopjem Fusija Aronsona. Fusi in njegov brat Bjorn, ki nista

šla na veselico, sta zapregla konja pred plug in delala v neznosni vročini kakor brez uma. Bjorn se je oziral proti gozdu in je videl Fusija, ki je stal v slepečem žaru kakor velikan. Zdajci se je eden njunih konj, težko, staro kljuse, zgrudil mrtev pod vajetmi. Možakarja sta bila predaleč od konjarne, da bi mogla prignati drugega konja in zaježiti požar.

Fusi je vzel mrtvemu konju vprego in si jo ovil okoli života. Nato je velel Bjornu, naj prime za plug. Z nečloveškim naporom je oral brazdo za brazdo in se mučil na vse pretege s sključenim hrbtom in nabrekli ledji poleg konja. Na vse zadnje sta le izorala dovolj širok pas, da ga majhni ognjeni zublji ne bi mogli doseči. Ker je veter vlekkel proti jugu, ni bilo nevarnosti, da bi dosegle iskre stogovje. Fusi je rešil svojo farmo.

VABILO NA PIKNIK

ki ga priredi

ST. CLAIR RIFLE AND HUNTING CLUB

v nedeljo, dne 10. septembra

NA KLUBOVI FARMI

Preostanek gre v prid Pomožne akcije JPO,SS, in SANSa. Piknik se vrši ob vsakem vremenu, kajti dvorana je zelo velika in notri je veliko ognjišče v slučaju hladnega vremena. Na veliko udeležbo vabi — ODBOR.

MI DAJEMO IN IZMENJAVAMO EAGLE ZNAMKE

THE MAY CO.'S BASEMENT

ŠOLSKE STILI

ki uživajo visoko priznanje od fantov in deklet

Dekliški z plaid podlogo

DEŽNI PLAŠČI

Odperti spredaj, ti dežni plašči so iz blaga rdečega twill, ki se ne premoči — s podlogo iz živega plaid blaga, ki vas bodo "razveselili tudi v dežju!" **5.95**

- Mere 7 do 14.
- Dekliški Jerkin Suits, mere 7 do 14 3.99
- Dekliška nova nabrana krila, mere 7 do 14 2.99
- Dekliški novi čisto volneni jopiči, mere 7 do 14 2.99
- Dekliški novi Plaid Jumpers, mere 7 do 14 2.99
- Dekliške bele Broadcloth bluze, mere 7 do 14 1.69
- Dekliški beli Middies, mere 8 do 16 1.39

Suknje, ki se nosijo na obe strani, za aktivnega fantiča!

Deški fingertips

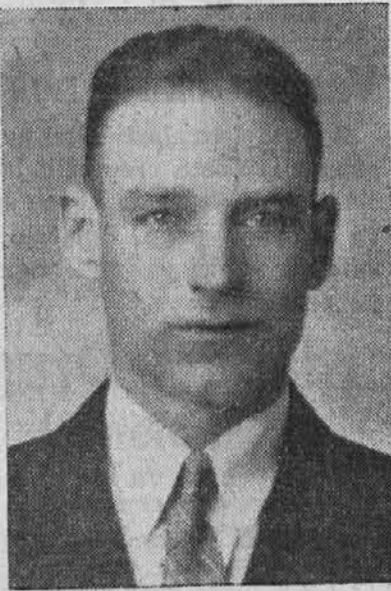
Suknje, ki se jih lahko na obe strani nosi, v tan, vicuna ali teal barvi — znotranja stran iz gabardine blaga, ki se ne premoči. Mere 10 do 20. **12.95**

- Obleke z dolgimi hlačami **12.95**
- Fancy mo-dre, rjave ali sive barve, v eno ali dvo-prsnih stilih. Mere 8 do 16.
- Trpežno blago v rjavi ali modri barvi, Mere 8 do 20. **2.95**
- Corduroy Knickers **3.69**
- Hockmeyer "Texturoy" knickers s pletenimi robi. Mere 6 do 14.

The May Co.'s Basement

V blag spomin

prve obletnice smrti našega preljubljenega soproga in dragega očeta

JOSEPH LOZAR

ki je nas za vedno zapustil dne 7. septembra 1943.

Ljubi soprog in dragi oče, Prezgodaj si Ti zapustil nas. Ni ga dneva in ne noči, Da bi ne bil nam pred očmi.

Zaman Te iščejo naše oči, Ker Tebe le od nikoder ni. Né mîle prošnje, ne solze, Te s tega sna več ne zbude.

Preljubi soprog in oče Ti, Zdaj mirno spiš v hladni zemlji. V življenju bil si nam odzvet, Po smrti združimo se spet.

Zalujoči ostali:

Antonia Lozar, soproga; Joseph in Robert, sinova; Dolores, hčerka.

Cleveland, Ohio, dne 7. septembra, 1944.

"Moj sosed na sosed-

ni ulici je imel telefon

instaliran Zakaj ga je

dobil prej kot jaz?"

To se lahko pripeti vsakemu iz več vzrokov.

Prvič: Telefonska postrežba vašega sosesa je morda potrebna za vojni napor, ali javno zdravje, dobrotelost in varnost. Taka postrežba ima prednost na nekaj pripomočkah, ki so na razpolago v vaši sosesčini.

Drugič: Morda so že napeljani od njegovega doma do centralnega urada kabli. Toda na vaši cesti so morda že vsi pripomočki v rabi.

Vaša prošnja ne bo odložena in pozabljena. Mi neprestano pregledujemo naše pripomočke. Tudi vi boste postreženi po poštenem redu.

Kupite več vojnih bondov za zmago!

THE OHIO BELL TELEPHONE COMPANY

ČRNA ŽENA

Zgodovinska povest
Priredil Javoran

(Nadaljevanje)

"Meni podobna?" se je smejala žena. "Anželjeva dekla. Potem so ti pa morale oči že zelo oslabeti in opešati, France; ... Toda, pojdi, domov morava, sicer bodo v skrbeh zame."

"Toda, Zalka, jaz ne morem iti s teboj; ne upam si; bojim se svaka in njegovih — preveč me bo sram pred njimi."

"Nikar ne bodi neumen, France! Ne delaj si praznih in nepotrebnih, vrhutega se popolnoma neutemeljenih skrbi, saj prinašaš samo srečo in veselje — meni in vsej Anželjevi družini. — Boš videl, kako se bodo vsi gnetli okoli tebe. — In najino ljubo dete, tvoj Francek, tudi že tako težko čaka, da bi ga zopet enkrat objel oče."

"Da, da, moj otrok, moj srčkani Francek, moj ljubljenc, moram ga videti in ga pritisniti na svoje prsi — še danes, še danes moram zreti v njegove nedolžne oči."

"In kam hočeš sicer drugam kakor k mojemu bratu. Svoje hiše vendar nimava več."

"Si jo bova že kmalu zopet sezidala — in še lepša in prijaznejša mora biti, kakor je bila prejnjaja. Toda, Zalka, povej mi, kaj pomeni ono malo leseno poslopje, ki stoji na mestu najine pogorele hiše? — Opazil sem ga namreč že od daleč."

"A, kapelico misliš? — Tu je zdaj 'pri slepem Bogu.'"

"Slepi Bog?" se je začudil mož in hotel dalje vprašati, kdaj in zakaj so prenesli nov križ semkaj; toda Zalka ga je hitro prekinila in mu sama začela razlagati:

"Da, tega seveda ne moreš vedeti. — Hočem ti vse pojasniti. Veš, ko smo bili v onem strašnem času na Špiku in ko se je razletel 'mrtvaški most', so dva dni pozneje z vrvmi in verigami napravili za silo nov viseč most, po katerem smo se vsi prebivalci votline 'pri slepem Bogu' polagoma zopet preselili v svoje domove. Ta most je obstal do velike noči, potem so ga pa graščinski podrli. Ko je namreč minila turška nevarnost, se je graščak zopet začel bati, da se ne bi kmetje iznova uprli. Da bi mirnim potom preprečil in onemogočil vsak punt, je skušal polagoma uničiti naša najvarnejša zavetišča. Najprej je prišla vrsta na Špik. Dovolili so nam pa, da smo smeli vzeti s seboj 'slepega Boga' — in potem so razstrelili votlino in most. To ti je bil še strašnejši pok, kakor v oni noči groznega spomina — tja do Kranja se, je potresla zemlja! Votlina je izginila in iz skale je izrastla strašna jama — cela dolina. — Razmerje z graščino je pa zdaj ravno tako, kakor je bilo pred puntom. Hvala Bogu, da še slabše ni. Sicer pa pravijo, da je Hartman zelo oslabil in bo v kratkem izročil gospodarstvo Juriju, ki pa menda ni nič boljši kakor on. — Za 'Slepega Boga' smo postavili novo kapelico na mestu najine prejnjše hiše — in zdaj prihajajo ljudje semkaj romat, včasih kar trumoma."

"In poleg 'slepega Boga' bova sezidala midva svojo novo hišo, Zalka; potem bova pod najboljšim varstvom," je lahko pristavil mož.

Po tem pogovoru sta se polagoma približevala vasi. — Na ajnsnem, globokem nebu je bilo vse na gosto zvezd, kakor bi se skozi stekleno morje svetili nedvignjeni zakladi, zakladi nove Francetove in Zalkine sreče. Veseleč se presrečnega svidenja, sta korakala drug drugemu ob strani in vsak v svojem srcu ob

bujala preteklih dni spomine.

Francetu se je zdelo, da je zatoni dan, da so pospali po vasi in po polju vsakdanji opravki, da je vse vleglo in potihnilo — vse samo zato, da more on nemoteno in zato toliko bolj živo zreti nazaj na minile dni — na svojo preteklost, ki mu je za noč in za bodočnost prihranila novo, veliko srečo. — In res so se oglasili ob oknu njegovega srca spomini in njegova duša jim je odprla in jih sprejela v svoje prostore. Da, stari znanci so mu bili ti spomini; znane oči so mu zopet zrle v obraz, znani smehi so mu doneli na uho, pa tudi znani joki. In čudno — več je videl zdaj, veliko več v spominih kot nekdanj v vrtincu življenja. Seveda, saj takrat ni bilo časa; vtisk se je vrstil za vtiskom; komaj ga je zaljubila duša, ali komaj ga je zasovražila, ga je že izpodrinil drugi. Danes pa je stal kot zmagovalec nad svojim dosedanjim življenjem in ga je lahko presojal nemoteno in mirno — in zazdelo se mu je, da je nočnejši večer prodrla v njegovo srce nežna pesem deviškega grla, vsa potresena z zlatim prahom prvih ljubezenskih vzorov, in se tiho skrila v skriven kotiček njegovega srca, da mu ustanovi novo srečo, ali da mu zopet vzbudi nekdanjo srečo.

Ob svoji strani je čul Zalkine korake; zato se je takoj zopet otresel preteklih spominov in mislil le nanjo in na svojo in njeno bodočnost.

In Zalka? S kako veselim srcem je pač stopala nočoj ob njegovi strani, katerega je tako ljubila, po katerem je zdihovala tako dolgo, ker ni vedela kaj je izginil; nočoj ga je pa zopet

našla in obljubil ji je zvestobo in ljubezen.

Ko sta prišla do Anželjeve hiše, je bilo že popolnoma temno. Stopila sta pred prag; tedaj pa se je France skoro zbal ga prestopiti; obstal je, poslušal užiaval, strmel in bilo mu je tako prijetno ob Zalkini strani, da si ni želel ničesar več.

Pa Zalka ga je prosila — in vstopila sta.

O, kako iznenađenje, kako veselje, kako sreča! V trenutku, ko so se ga najmanj nadejali, so našli njega, po katerem so toliko časa zaman poizvedovali. — France je samo strmel in od same radosti skoro ni mogel govoriti. Na vsa radovedna vprašanja je namesto njega moralala odgovarjati Zalka.

K Francetu pa je pritekla mali Francek in ga poklical ljubko z nežnim naslovom "ata". In France je dvignil svoje dete, ga objel, poljuboval njegovo čelo ter mu neprestano zrl v oči, zdaj jokaj, zdaj se smejal od samega ginjenja in veselja. In otrok se ni delal nič tujega, ampak je radevolje pustil, da ga je ljubkoval oče, čeprav ga doslej ni poznal.

Čez štirinajst dni sta bila France in Zalka iznova poročena v božjepotni cerkvi na blejskem jezeru. Zalka je čutila ob tej priliki pravo ženitovanjsko in še skoro globokejšo čustvo kakor ob svoji prvi poroki. Par dni po poroki sta šla na Koroško Belo, kjer sta na ondodem pokopališču dolgo molila na nekem grobu. Oba, France in Zalka, sta mislila, da vidita pred seboj Kroparskega možka s smehljajočim obrazom. Vsekakor je Štefuljček blagoslovil njuno zvezo iz nebes. — Ko sta zapustila pokopališče in se nežno ozrla drug drugemu v obraz, sta oba imela solzne oči.

KONEC

Vesti iz življenja ameriških Slovencev

New Duluth, Minn. — V bolnišnici St. Luke's v Duluthu se nahaja težko bolan John Pikuš.

Soudan, Minn. — Tukaj je umrl George Zupancich, star 75 let. Zapušča ženo, štiri sinove (eden je pri vojakih) in dve hčeri.

Ely, Minn. — Joseph Skala, star 79 let, trgovec v pokoju, je umrl na svojem domu po pettedenski bolezni. Zapušča ženo, šest sinov (eden pri vojakih) in osem hčera.

Brooklyn, N. Y. — Tukaj je umrl na svojem domu John Fugina, star 59 let in rojen v Crnomlju.

Za delavce

ŽENSKE

za splošno tovarniško delo na našem "shell line"

Visoka plača od ure in overtime

Izborne delovne razmere

Stalno delo sedaj in po vojni

Lempco Products

DUNHAM RD.
MAPLE HEIGHTS

Mali oglasi

Pošten moški

ki ima stalno delo in je dober plačnik, išče 3 opremljene ali neopremljene sobe pri slovenski ali hrvatski družini. Želi tudi garazo. Kdor ima za oddati, je prosen, da sporoči naslov v uradu "Enakopravnosti."

Louis Majer
Shoe Store
6410 St. Clair Ave.

Vam zatekajo noge?

Z gumijasto elastičnimi nogavicami si boste preprečili bolečine nog, če vam ob koncu dneva zatečejo noge. Splačalo se vam bo kupiti par teh nogavic na poskušnjo.

Mandel Drug Lodi Mandel

PH. G., PH. C.
SLOVENSKI LEKARNAR
15702 Waterloo Rd.
Cleveland, Ohio
Lekarna odprta: Vsak dan od 9:30 dopoldne do 10. zvečer.
Zaprta ves dan ob sredah.

Ed's Radio Service

5310 Clark Ave., AT. 3650
Ko pri nas popravimo vaš radio aparat, bo deloval kot če bi ga poslali v tovarno.

Kerruish Jewelers, Inc.

818 E. 152 ST.—GL. 2007
Popravljamo žepne, zapestne in stenske ure kot tudi vsakovrstno zlatino

KUPI SE 200 avtov

kateregakoli izdelka in leta
SMITH AUTO SALES
6115 Superior Ave.
HE. 2888

COLLINWOOD HOME APPLIANCE REPAIR

760 E. 152 St.
Izvršujemo ekspertna popravila na vsakovrstnih pralnih strojih, likalnikih, fištilcih, itd.
M. C. PINKIE — W. J. BANEK

Za delavce Za delavce

THE TELEPHONE CO. POTREBUJE ŽENSKE ZA OSKRBNICE

za poslopja v downtownu
Polni čas šest večerov v tednu
od 5.10 pop. do 1.40 zj.

Najboljša plača od ure v mestu — Stalno delo
Zahteva se izkaz državljanstva — Zglasite se

Employment Office, 700 Prospect Ave., soba 901
od 8. zj. do 5. pop. dnevno razven ob nedeljah

The Ohio Bell Telephone Co.

Napravimo zmago sigurno!

Izvrstna prilika za delo pri 100% izdelovanju kritičnih vojnih predmetov.

Potrebuje se moške

PACKERJE IN NAKLADALCE

Shear operatorje in pomočnike, punch press operatorje in pomočnike, line inspektorje,

METAL STAMPING INSPEKTORJE

Geometric Stamping Co.

VOJNA TOVARNA

1111 E. 200 ST.

IV. 3800

C G B DOM

clevelandskih

najboljših delovnih

RAZMER

nujno potrebuje

moške v ženske

Plača od ure

med najvišjimi

TOVARNA Z BODOČNOSTJO

Tri posredovalnice za delo

1368 West 3rd Street

severno od Superior,
blizu Square

880 East 72nd Street

severno od St. Clair Ave.

17000 St. Clair Ave.

glavna tovarna

odprto dnevno 8:30 zj. do 5. pop.
ob sobotah do 12. poldne.

Zaprto ob nedeljah

CLEVELAND GRAPHITE BRONZE CO.

Kupujte vojne bonde in vojno-varčevalne znamke, da bo čimprej poraženo ostiše in vse, kar ono predstavlja!

IŠČE SE

OSKRBNIKA

ZA RESTAVRACIJO

in

ŽENSKO

za pomagati v kuhinji samo ob petkih zvečer.

Vpraša se pri

Kuncic-Perrotti Cafe

390 E. 156 St.

Strojni operatorji

Punch Press operatorji

Drillpress operatorji

Broch operatorji

Short Cut Lathe operatorji

Znotranji in zunanji brusarji

Milling Machine operatorji

Dip Tank barvarji

Oskrbniki fornezov

Težaki in vozniki

Visoka plača od ure in

"overtime"

The Cleveland Tractor Co.

19300 Euclid Ave.

MOŠKE IN ŽENSKE

se potrebuje za

splošna tovarniška

dela

6 dni v tednu

48 ur dela na teden

Plača za ZACETEK

Moški 77½c na uro

Ženske 62½c na uro

Morate imeti izkazilo državljanstva.

Nobene starostne omejitve, če ste fizično sposobni za delo, ki ga imamo za vas.

Zglasite se na

EMPLOYMENT OFFICE

1256 W. 74 St.

National Carbon Co., Inc.

Mali oglasi

Zahvala

Zahvaljujem se vsem tistim, ki ste me prišli obiskat po operaciji v bolnišnico, kot tudi vsem, ki ste mi poslali cvetlice ter bodrilne kartice. Hvala tudi sobratom organizacije I. W. O. in pa članom St. Clair Rifle and Hunting Club za cvetlice.

Se enkrat srčna vam hvala vsem skupaj!

ANTON NOVAK
19801 Mohawk Ave.

Madame Stoner

Nadarjena bralka misli in svetovalka

1875 E. 75th St.

Posvetujte se z menoj o vaših življenjskih zadevah. Če ste v kakšni zadregi, obrnite se na osebo, ki vam lahko pomaga. Odprto dnevno od 11. zj. do 8. zv.

Podjeten moški

ki se zanima za trgovino, dobi izredno priliko v trgovini s pohištvo, kjer bi prevzel poslovstvo. Trgovina je na trdni podlagi, ustanovljena pred leti. Izkusnja ni potrebna, le da imate dobro voljo in zanimanje za trgovino. Dobra plača in lepa povojna bodočnost. Kogar zanima, naj pusti svoje ime in naslov v uradu tega lista.

Želi se

kupiti licenco za liker. Kdor ima napredaj, naj sporoči upravitelju tega lista.

Hiša naprodaj

Za 2 družini, 5 sob vsako stanovanje, zaprt porč, garaža, košnjač. Vse v najboljšem stanju. Cena \$8,600. Nahaja se na 978 E. 239 St. Za nadaljnja pojasnila vprašajte na 23911 Lakeland Blvd., suite 1.

Lota je 50 čevljev spredaj, 65 čevljev zadaj, ter 135 čevljev na eni in 137 čevljev na drugi strani.

Išče se

hišno za splošna hišna opravila in pranje. Ako želi lahko kuhinja. Želi se, da tu ostane preko noči. Majhna družina, dobra plača. Pokličite YELLOWSTONE 1254.

Hiša naprodaj

E. 68 St., blizu St. Clair Ave. 6 sob, spodaj, 4 sobe zgoraj, \$100 mesečnih dohodkov. Proda se po zmerni ceni. Za podrobnosti pokličite po telefonu: EN. 7789.

V najem

se odda stanovanje s 6 sobami zgoraj, na 18218 Nottingham Rd. Za pojasnila vprašajte na istem naslovu, spodaj. — Louis Stavanja.

ČE POTREBUJETE novo streho ali pa če je treba vašo streho popraviti, obrnite do nas. Izvršimo velika in majhna dela na trgovskih poslopijih in domovih. Brezplačni proračun.

Universal Roofing Service
1106 St. Clair Ave. — CH. 8376-8377
Ob večerih: ME. 4767

Proda

ali v najem zaradi bolezni in starosti se odda dobrodocho mesno in grocerijsko trgovino — Wholesale & Retail. Prednost imajo Slovenci. Zelo dobra prilika za podjetnega človeka, ker tu obstoji klavnica in se kupuje od tukajšnje okolice živa živina za trgovino. Za pojasnila pišite na LINCOLN MARKET, c/o Frank Groser, Rock Springs, Wyo.

SOUND SYSTEM
INDOOR OR OUTDOOR
Posebni popust za društva
B. J. Radio Service
1363 E. 45 St. — HEND. 3028

NAZNANILO

Dr. P. B. Virant

OPTOMETRIST
naznanja, da bo dne 11. septembra otvoril svoj urad na
15621 WATERLOO RD.
v posloplju The North American banke
Uradne ure: 9:30-12:00 — 1:30-5:00 — zvečer: 6:30-8:30
Ob sredah in sobotah: 9:30-12:30
Preiščemo oči in umerimo očala

FAT FACTS

NEWS FROM HOME VIA V-MAIL, NEWSREELS AND SERVICE NEWSPAPERS REACHES MORE THAN 3,500,000 FIGHTING MEN OVERSEAS..

USED KITCHEN FAT HELPS MAKE PICTURE FILM & PRINTING INK.

V-MAIL LETTERS DELIVER MILLIONS OF PERSONAL MESSAGES AND THEIR WORLDWIDE USE IS GROWING BY "LEAPS AND BOUNDS"

WHEN YOU SAVE AND TURN IN USED KITCHEN FAT YOU HELP V-MAIL AND YOU GET CASH AND RATION POINTS FOR YOURSELF!